

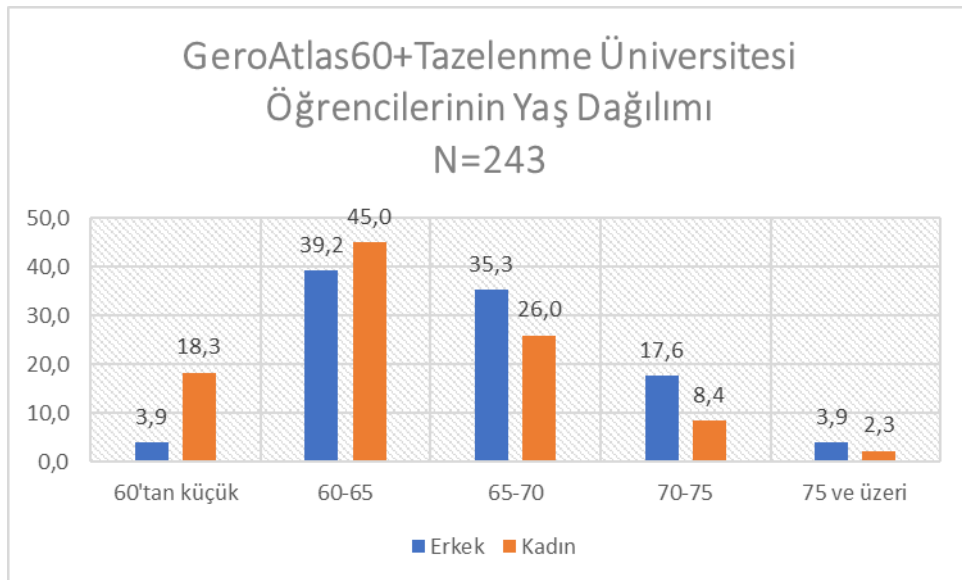
GeroBülten

Akdeniz Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Gerontoloji Bölümü – Şubat 2017

GeroAtlas60+Tazelenme Üniversitesi Öğrencileri Arasında Yaş Gruplarına Göre Dağılım

Prof. Dr. İsmail Tufan

Türkiye'nin ilk yaşlı üniversitesi olarak kamuoyunda büyük bir ilgiyle karşılanan GeroAtlas60+Tazelenme Üniversitesi öğrencileri yaş ve cinsiyetine göre karşılaştırıldığında gerontolojik açıdan ilginç bazı özellikleri dikkat çekmektedir. Yaşı 45 ile 81 arasında değişen bu kişileri beş yaş grubuna ayırarak inceledik. Aşağıdaki grafik yaş gruplarına ve cinsiyete göre yüzdelik oranları göstermektedir.



Yaşı 65 ve altında olan yaş gruplarında erkek oranının kadın oranından belirgin şekilde düşük olduğu, buna karşın 65 yaş ve üzeri yaş gruplarında durumun terse döndüğü görülmektedir. Bu istatistiksel açıdan manidar bir dağılımdır (Ki-kare: 16,467; df:4; p=0,002).

Cinsiyet ve yaş faktörüyle bağlantılı olası sosyokültürel bir özellikle karşı karşıya olabileceğimizi düşünebiliriz. Eğitim düzeyi toplum genelinin belirgin şekilde üzerinde olan GeroAtlas60+Tazelenme Üniversitesi öğrencilerinin yaşı yükseldikçe kadın oranının azalması demografik değişimlerle uyumlu değildir. Kadının ortalama yaşam süresi erkekten daha uzun olduğu için 60 yaş ve üzeri popülasyonda ileri yaşlarda kadın oranı artmaktadır (yani buradaki durumun tam tersi).



Eğitim düzeyi yükseldikçe yaşam süresinin uzadığını dikkate alınca GeroAtlas60+Tazelenme Üniversitesi öğrencileri arasında kadın oranının yaşa bağlı olarak neden azaldığı sorusu akla takılmaktadır. Tabii ki bunun cevabını verebilmek için ampirik araştırma yapmak gerekmektedir. Fakat fikir telakkisi yapmamak için herhangi bir sebep yoktur. Aksine bu tespitten hareket ederek bazı hipotezler veya sorular tasarlayabiliriz. Örneğin:

1. Acaba yaş ilerledikçe kadın oranının manidar bir biçimde azalması, buna karşın genç yaş gruplarında manidar biçimde artması, kadının eğitim ve çalışma alanlarına geçmiş dönemlerde katılımında yaşadığı sorunlardan dolayı mıdır?
2. Burada geçmiş dönemlerde kadının bir dezavantajının yansımalarını görmekteyiz?

3. Acaba yaş ilerledikçe erkeklerin eğitim ve öğrenmeye ilgisi artarken kadınlarınki azalmakta mıdır?
4. Eğer bu doğruysa, bunun ardındaki asıl sebepler nelerdir? Örneğin yaşlı kadınlar acaba evde torunlarına bakmakla meşgul oldukları için mi eğitim ve öğretim imkanlarından yararlanamamaktadır?
5. Eğer bu doğruysa eğitim düzeyi yüksek olan kadınlar da eğitim düzeyi düşük olan kadınlar gibi kadının sosyal rollerinden kendilerini sıyıramamakta mıdır?

Bunlara cevap verebileceğimiz bir araştırma projesinin de başlangıcı sayılabilecek bu sorular, gerontolojik konulara ilgi duyan okuyucuyu teşvik edecek, belki kendi alanında bu ve benzeri sorulara yanıt arayacaktır. Bizim de zaten istediğimiz budur. Gerontoloji interdisipliner bir alan olarak her zaman diğer bilimlerin bulgu ve bilgilerine ilgi ve ihtiyaç duymaktadır.

Sonuç

İnsanın aklına güvenilemeyeceğini, sosyal dünyanın ampirik araştırmalarla kavranabileceğini henüz 19.yüzyılda dile getiren Emile Durkheim'ın bir kere daha haklı çıktığını yukarıdaki tespitten ve buna dayanan birkaç sorudan anlıyoruz. Kafamızdaki “yaşlı görüntülerine” güvenemeyiz. Kişisel tahminler, kişisel tasavvurlar ile yaşlanma süreçlerine ve yaşlılığa müdahale edemeyiz. Yaşlanma ve yaşlılık üzerine ampirik bilgi ihtiyacının karşılanması için Gerontolojiden yararlanmalıyız.

Burada sunduğumuz örnek Kurt Lewin'i de haklı çıkarıyor: Teorisi olmayan uygulamaların ve uygulaması olmayan teorilerin bir faydası yoktur. GeroAtlas60+Tazelenme Üniversitesi'nin teorik temeli Türkiye Gerontoloji Atlası araştırmasıdır. Bu araştırmadan GeroAtlas60+Tazelenme Üniversitesi uygulaması ortaya çıkmıştır. Yani gerontolojik teori ve uygulama arasında bir köprü kurulmuştur. Görenler için bu “köprü” geleceğe giden yoldur. Görmeyenlere de bunun gösterilmesi yararlıdır. Çünkü gördükleri yaşlılık rüyası kötüdür ve uyandırılmaları, sadece onlara değil, topluma da yarar sağlayacaktır.